

Nr 282.

Av herrar **Larsson, Johan August**, och **von Heland**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetarsmåbrukslånefond m. m.

I proposition nr 181 föreslår Kungl. Maj:t bl. a. inrättandet av en arbetarsmåbrukslånefond och begär för detta ändamål för budgetåret 1933/1934 under utgifter för kapitalökning, fonden för förlag till statsverket, ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor. Enligt propositionen, som i huvudsak grundas på ett av sociala jordutredningen avgivet förslag, må lån ut den tilltänkta fonden utlämnas till skogsarbetare eller därmed likställd arbetare för att giva honom tillfälle att förvärva mindre lägenhet, ägnad att bereda innehavaren utkomst genom jordbruk, drivet vid sidan av annan verksamhet.

Vad angår den föreslagna verksamhetens tillämpningsområde uttalade jordutredningen, att rörelsen under de närmaste åren företrädesvis borde inriktas på att tillgodose behovet inom de norrländska kommunerna. Departementschefen biträder denna mening men tillägger, att med Norrland torde böra jämsättas norra delarna av Dalarna och Värmland. I likhet med jordutredningen förutsätter departementschefen, att möjlighet bör finnas att utsträcka verksamheten jämväl till andra delar av landet, om så anses erforderligt, men anser att det bör ankomma på Kungl. Maj:t att härutinnan besluta efter som med hänsyn till omständigheterna prövas lämpligt. Departementschefen erinrar vidare med anledning av vad jordutredningen anfört angående vilka arbetarkategorier, som borde hjälpas genom arbetarsmåbrukslån, att även andra befolkningsgrupper än de av utredningen angivna torde vara i den ställning, att något hinder i och för sig mot delaktighet av förevarande verksamhet ej synes böra möta. Sålunda torde exempelvis, i den mån verksamheten finnes böra utsträckas till sådana landsdelar, att frågan vinner aktualitet, en av egnahemsnämnden i Göteborgs och Bohus län gjord hemställan, att fiskare och stenhuggare måtte beredas möjlighet till hjälp i förevarande form, kunna enligt förslaget i lämplig omfattning tillgodoses.

Av de yttranden, som refereras i propositionen, torde framgå, att det mångenstädes i mellersta och södra delarna av landet förefinnes minst lika stort intresse som i Norrland för de föreslagna arbetarsmåbruken. Det synes då, främst med hänsyn till rådande arbetslöshet, vara olämpligt att uppskjuta frågan om beviljandet av dylika lånebidrag även inom mellersta och södra Sverige. Dessutom borde klarare, än vad som skett i förslaget till kungörelse, utsägas, att lantarbetare skola vara likaberättigade med skogsarbetare i fråga om möjligheterna att erhålla arbetarsmåbrukslån. Som en följd av dessa utvidgningar torde det av Kungl. Maj:t äskade anslaget böra höjas från 2,500,000 kronor till 4,000,000 kronor.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte *dels* uttala sig för sådana bestämmelser rörande lån ur den föreslagna fonden, att arbetarsmåbrukslån må kunna utlämnas till skogs- och lantarbetare samt därmed likställda i hela landet, *dels* såsom kapital för arbetarsmåbrukslånefonden anvisa för budgetåret 1933/1934 ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

Stockholm den 11 mars 1933.

J. A. Larsson.

Erik von Heland.
